

Pojem jako „ne-předmět“

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2006](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2006](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 1. 6. 2006

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 1. 6. 2006

Pojem jako „ne-předmět“

Tradiční pojmové myšlení, které je vynálezem starověkých řeckých myslitelů, pracuje výhradně s pojmy, které jsou spjaty s intencionálními předměty (objekty), a proto nikdy nedokáže „pojmovat“, tj. myšlenkově „uchopit“ (a pochopit) dění, dějství, událost. Sám pojem, tj. každý pojem, je však speciální složkou intencionálního aktu, a proto je neoddělitelně spjat s děním, tj. právě s výkonem aktu myšlení. To však znamená, že z principiálních důvodů nemůže být „nasouzen“ pojem pojmu jakožto „objektu“ (i když slovně, jak je vidět, to vyjádřit lze), neboť tradiční pojmová výbava není schopná platně „uchopit“ dění. Zpředměťňování všeho, k čemu se myšlení vztáhne, které je charakteristické pro tradiční pojmovost, znamená přístup z odstupu, zvnějšku (což není míněno prostorově), a to pak nutně vede k „rozsekání“ dění (zejména události) na jakési „okamžité přítomnosti“, „jsoucnosti“, které pak jsou sestaveny v sérii, představující „proces“ dění. Pochopitelně z takovýchto „bodových“ jsoucností pak nelze skutečný model „procesu“ vytvořit a tak se skutečnému událostnému dění přiblížit. Platný model „procesu“, přesněji „události“, lze ustavit jen za toho předpokladu, že začneme myšlenkově pracovat s pojmy, jež jsou spjaty s intencionálními „ne-předměty“. Teprve pak bude možno nasoudit platný „pojem pojmu“, tj. takový pojem, který by svůj intencionální ne-předmět mylně nezpředměťňoval, a tím jej předem neodsuzoval k naprosté neschopnosti fungovat vskutku jako pojem, tj. mít svou funkci a účinnost při dostihování, srozumívání a interpretování (tj. zejména „vykrajování“ z chaosu informací přes smysly na nás doléhajících) toho, k čemu se intencionálně vztahujeme a k čemu se intencionálně (jinak) vztahuje také sám onen pojem. Abychom to náležitě (rozumí se v reflexi) myšlenkově (pojmově) zpracovali, musíme se definitivně vzdát pokusů pojmovat „pojem“ tradičně jako jsoucno (TO ON), tj. jako „předmět“ (tj. ontologicky). Skutečný „pojem“ je ne-jsoucno, ne-předmět – a tak nezbývá než jej jako takové ne-jsoucno (TO MÉ ON) také pojmovat, ergo méontologicky.

(Praha, 060601-2.)